

ליקוטים וסיפורים נפלאים - ואתחנן

כבוד. כעת מובן, איך הגיעו למדרגה ששמעו כולם את ה' מדבר אליהם, כי שיש מנהיג כמשה רבנו הכול יכול לקרות, כן בימות המשיח ירים הוא את כולם לדרגה זאת.

"ובקשתם משם את ה' אלוֹקֵיךָ וּמִצַּאת כִּי תִדְרֹשְׁנוּ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ" (ד, כט)

'ומצאת' הוא לשון יחיד, אפשר לומר כי יש כמה קטרוגים בעליית התפלה, ואולם אם יש צדיק אחד שתפלתו ראוי לעלות שאין בה שמץ דופי, אגב תפלת הצדיק יעלו גם יתר התפילות, כי הצדיק בתפלתו בוקע חלוני רקיע עד שיש מעבר לכל התפילות, לכן אמר 'ובקשתם' כולם, 'ומצאת' על ידי היחיד, 'כי תדרשנו' נשמעו על ידו כל התפלות, כמו שאמרו בשרה (בראשית רבה נג, ח) הרבה עקרות נפקדו עמה.

(מלוא העומר)

כמו"כ כתב הבן איש חי (בניהו בן יהודע ברכות ה) "כי על הרוב אין תפלתו של האדם שלימה מצד הכוונה, אך נשלם חסרונה מחמת הצטרפות שלה עם תפילות הצדיקים שהם שלימות, והם מושכים תפילות החלשים, כמו ספינה של אש [-קיטור] שמושכת עמה ספינה פשוטה, ולכך זה שאין לו חפץ ורצון בחיבור ואחדות, אז מידה כנגד מידה תפלתו לא תהיה מצטרפת עם תפילות צדיקים השלמים, ונבדלת ונפרדת מהם, ואז יוכר חסרונה ואין בה כח לעלות."

ורבי יהונתן אייבשיץ כתב (יערות דבש ח"א סוף דרוש ט): "אם כן כל התפילות

סובבות לתפילתן של צדיקים, ומתדבקות בתפילתן, והוא [-הצדיק] שאין מסך מבדיל בינו לבין השם, על ידי תפילתו גם תפילת אחרים עולה... ועל ידי תפילתם גם תפילת אחרים עולה."

"ובקשתם משם את ה' אלוֹקֵיךָ וּמִצַּאת כִּי תִדְרֹשְׁנוּ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ" (ד, כט)

כשמדברים על נושא התפילה, לא שייך שלא להזכיר את הסיפור שסיפר ההייליגער בריסקער רב זצ"ל, ששמע אותו מה'בית הלוי', והוא מגיע עד רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל: בזמנו של רבי חיים מוולוז'ין היה יהודי בשם רבי חיים זלאטעס,

"רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה" (ג, כו)

הפסוק אומר ולדבקה בו" (דברים יא, כב) דרשו חז"ל בספרי - הדבק בחכמים ותלמידיהם.

אמר הרה"ק רבי דוד משה מטשורטקוב: בדרך רמז יש לומר, שבא הכתוב ללמדנו פרק במעלת ההתדבקות לצדיקים, שהמדבק נפשו בהם כמתדבק לשכינה כביכול, ומובטח לו שלא תאונה לו רעה ונגע לא יקרב באהלו.

ולזה מרמז הכתוב. כאשר 'רב לך' - יש לך רב ורבי לכוון ארחותיך, והנך מקושר בו בלב ונפש, אז 'אל תוסף דבר אלי עוד' - לא תצטרך להרבות בתפלה ובתחנונים ולהפציר בקדוש ברוך הוא להעביר גזרות ולהרבות ישועות, כי מעצמה תדבק בך הטובה לשבתך שקט ושאנן כל הימים.

וכמו שכתב הרדב"ז: "אמרו בספרי החכמה כי בהיות האדם מתכוון אל רבו ונותן אליו לבו תתקשר נפשו בנפשו ויחול עליו מהשפע אשר עליו ויהיה לו נפש יתירה."

"והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת בחורב" (ד, י)

מסופר על הגאון יעקב קמינצקי זצ"ל: פעם הודה אחד המשכילים לר' יעקב קמינצקי: "האמת... שבדבר אחד השגתם אותנו והוא כיבוד ההורים שיש לילדכם. לא ברור לי היכן טעינו?!!... ראה את ילדנו עזי פנים

וחוצפנים...". - הרב הנהן בראשו לאות הזדהות וצער. שאל המשכיל את הרב: "זה נראה שיש לרב את התשובה?" "בוודאי!" השיב הרב - "זה כה פשוט להבנה... אצלנו מי שהיה קודם היה יותר חשוב: אם ראשונים כמלאכים אנו כבני אדם ואם ראשונים כבני אדם - אנו כחמורים. ואצלכם ההיפך ככל שהזמן חלף השתבחתם". האיש לא הבין והרב המשיך: "אצלכם - לפי דבריכם הרי באתם מהקוף וככל שהזמן חלף נהייתם בני אדם משמע: אם הקודם היה קוף, אז מי שבא אחריו הוא יותר חשוב. אתה למעשה החוליה המקשרת לקוף - אם כך נחות אתה מבני מדוע שיכבד אותך? לעומת זאת, לנו

יש ציווי 'והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת בחורב' - אנחנו החוליה המקשרת למעמד הר סיני הרי ככל שהדור ישן יותר, משובח הוא ביותר ועל כן יש לנהוג בו

"מהו צער השכינה"

הרה"צ ר' אשר פריינד זצוק"ל המחיש את מהות צער השכינה בצורה הבאה:

במרכז העיר שכן מבנה אפור אדיר, שהשתרע על פני שני רחובות וחצי... מפעל ענק ששלט בשוק ביד רמה וללא עוררין...

לא הרבה ידעו, אבל מאחורי ההקמה של המפעל האדיר הזה, הסתתר סיפור מיוחד על יהודי לא מוכר, שהרים את עצמו מאשפתות, השקיע כוחות, לקח סיכונים, השיג הלוואות ובנה בעשר אצבעותיו את החנות הראשונה, שהפכה לרשת חנויות, שהפכו למפעל אדיר ומניב... ואכן, הפירות שקצר אותו יהודי הפכו לאדם אמיד, מה זה אמיד? עשיר!!!

לעי"נ

הרה"צ פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים וסיפורים נפלאים - ואתחנן

איתנו. איני יודע מה קרה לו". הוא עלה לחלון וקרא: "חיים! אין לי הרבה זמן. אם אינך פותח - אני יורה בך!"
אין קול ואין עונה.

כעסו גבר, הוא ידע כי באמת הוא לא רשאי להרוג אותנו, אך החליט להגביר את איומיו וירה מספר כדורים, שעברו במרחק סנטימטרים ספורים ליד אזנו של רבי חיים, פגעו בקיר ונקבו אותו.

- ורבי חיים לא רואה, לא שומע. הוא מתפלל.

כל הנוכחים הביטו בהשתאות באדם המופלא, שריות לא מזיזות אותו ממקומו...

כעבור מספר דקות נוספות ראו אותו זז ממקומו ופוסע לאחור. כשבעל הבית ראה זאת הוא מיהר לצעוק: "חיים! תפתח את הדלת מיד!" רבי חיים סיים את ה"עושה שלום" ומיהר לפתוח לו את הדלת.

בעל המפעל החל לצעוק עליו בכעס רב: "מדוע לא פתחת לי את הדלת?" ורבי חיים מתפלא ומשיב: "הרי פתחת ליך מיד כשביקשת..."

"וכי לא שמעת את הצעקות, הדפיקות, היריות שאת חוריהן תוכל לראות כאן על הקיר?"

"לא. לא שמעתי כלום!"

א מורידגע מעשה!

שאלו אותו פעם: איך אתה עושה את זה? יש אנשים שבשעת התפילה מתנענעים, צועקים, סופקים כפיים, והחיצוניות משפיעה עליהם פנימה. אבל אתה לא נע ולא זע, ובכל זאת מצליח להגיע לריכוז ולכוונה עצומים, כלשון הרמב"ם: "כאילו הוא עומד בשמים", כיצד?

נענה רבי חיים ואמר, אמשול לכם משל: מלך אחד הוציא כרוז בכל המדינות: מי שיבנה לו

ארמון, שיכולים להכניס בתוכו שלשה מליון מטבעות זהב, בדיוק נמרץ, שורות שורות מהרצפה עד התקרה - יקבל את כל המטבעות לעצמו. כל המומחים, האדריכלים והמהנדסים, ניסו לחשב את הגודל המדויק, אך המלאכה היתה קשה, שכן כל סטייה של סנטימטר אחד, עלולה להביא לכך שכל הבניה תרד לטמיון.

שהיה ידוע כי תפילותיו מתקבלות. התפילה שלו היתה תפילה! בעת שהתפלל, לא היה זז ממקומו, לא התנועע, ללא שום חיצוניות, רק פנימיות. הוא היה כל כך דבוק בה' עד שלא הרגיש כלום מכל הנעשה סביבו, כמו שכתב הרמב"ם (הלכות תפילה פ"ה ה"ד) "ונותן עיניו למטה, כאילו מביט לארץ, ויהיה ליבו פנוי למעלה, כאילו הוא עומד בשמים... ועומד כעבד לפני רבו באימה ביראה ופחד".

רבי חיים היה עובד בבית חרושת שהיה בבעלותו של גוי. כל יום

היתה הפסקת צהריים שנמשכה שעה, והפועלים היו יוצאים מבית החרושת, איש איש לענייניו. בית החרושת היה נותר ריק מאדם. יום אחד החליט רבי חיים להתפלל בשעה זו תפילת מנחה, בידעו כי לא אמור לבא לשם איש. הוא נעל את דלת בית החרושת מבפנים, ונעמד להתפלל.

דא עקא, בדיוק באותו יום צריך היה בעל הבית להיכנס, ובידעו כי רבי חיים נשאר בפנים, דפק על הדלת הנעולה, וביקש ממנו שיפתח.

אין קול ואין עונה. הגביר את עוצמת הדפיקות, ועדיין, אין קול ואין עונה.

הוא עלה בסולם, והביט מבעד לחלון, לראות האם רבי חיים אכן נמצא בפנים, ואכן הוא ראה את רבי חיים עומד ליד הקיר, לא נע ולא זע.

הוא קרא לו מהחלון: "חיים! תפתח את הדלת". אין קול ואין עונה.

"חיים! אתה עושה ממני צחוק? אני צריך להיכנס!" ורבי חיים לא שומע כלום, לא רואה כלום, לא זז מהמקום.

הגוי לקח מוט ברזל והחל לדפוק על דלת הברזל, עד שכל השכנים נזעקו למקום. "היהודי

עושה את עצמו כאילו אינו שומע", הוא מסביר לקהל שהתאסף. "גם אם נניח שהוא נרדם בעמידה - אי אפשר שלא לשמוע דפיקות חזקות כל כך, אין זאת אלא שהוא עושה ממני צחוק".

כל הנאספים החלו לקלל את היהודי החצוף וחמתו של בעל בית החרושת בערה בו. "האמת היא", אמר, "שיהודי זה תמיד עבד אותי ביותר ובנאמנות שאין למעלה מהן. פשוט תענוג לעבוד

לאותו יהודי היו גם ארבעה בנים, ילדים חניניים שהפכו לנערים, התבגרו ובשלו, עד שהאבא החליט: מצרפים אותם לניהול העסק!!!
הילדים, מוכשרים כאביהם, השתלבו במהירות בניהול השוטף, השקיעו כוחות וקצרו פירות, הם אהבו את אביהם ואביהם אהב אותם, והכול נראה פורח וזורח...
נקפו השנים, התרגלו הילדים החמודים לשפע הרב, והאבא הזדקן, כוחותיו כבר לא עמדו לו כל כך...

ואז זה קרה.

הילדים... פיטרו את האבא!!!

השתלטו על המשרדים, החליפו את המנעולים, רשמו על שמות עצמם את הנכסים והמניות, ואילו את אביהם ההמום והעצוב, השאירו באיזו גומחה קטנה מתחת לחדר המדרגות בקומת החנייה...

והכי גרוע! הם שכחו ממנו!! לא זכרו אותו, לא באו לבקר אותו, מידי פעם זרקו לכיוונו דבר מאכל חסר טעם, לא יותר מזה...

אוי כמה צער, וויי כמה יגון יש לאותו אבא! בנים גידל ורומם - והם פשעו בו! היכן היא הכרת הטוב, מה עם מעט כבוד למי שהביא אותם לכל האושר הזה? למה הם לא מסתכלים לכיוונו???

הוא בנה מפעל - והם זרקו אותו משם...

ליקוטים וסיפורים נפלאים - ואתחנן

לו, "שוטה, היה עליך לעלות תחלה את כל מדרגות הסולם, ואז לעקור את השליבות מלמעלה למטה, עד שתגיע לקרקע החצר". אחר רב זמן, עמל וטורח, עלה בידי המחלצים לטפס עד מרומי הגג, משם שלשלוהו בחבלים עד לקרקעית החצר. כעבור זמן מה, צוה העשיר על העבד לעקר את השליבות מהסולם שדרכו יורדים לבור העמוק שבמרכז החצר, כך שלא יהיה נתן מעתה לרדת אל הבור. זכר העבד את אשר שמע בעקירת המדרגות לגג, כי עליו להתחיל לעקור מהשליבה העליונה עד שיסיים בתחתונה, וכך עשה, עקר את העליונה כשהוא עומד על השניה, עמד על השלישית ועקר את השניה, עד שהגיע לקרקעית הבור, ממנה בקש לעלות חזרה ולא יכל, אחרי שנעקרו כל השליבות. העבד הנבוך החל לבכות במעמקי הבור,

כאשר הבחינו השומעים ממעל במצוקתו, לא הצליחו לכבש את חיוכם ואמרו לו, "שוטה, היה עליך לרדת תחילה לקרקעית הבור, ושם להתחיל לעקר את השליבה התחתונה הסמוכה לבור, עד שתעלה לקרקע החצר". ענה העבד בטפשותו, "הלא אמרתם לי בעבר כי עלי לעקור מלמעלה למטה וכך עשיתי, מדוע כעת שיניתם את דעתכם והנכם אומרים לי את ההפך".

ענוהו, "שוטה שבעולם, וכי כל המקומות שוין? בראשונה היה הסולם עומד בחצר ועולים בו לגג, היה עליך לעקור השליבות מלמעלה, כדי שבאחרונה תהיה אתה עומד בחצר. עתה נצב הסולם בבור, היה עליך להתחיל מלמטה, כדי שתשאר לבסוף על קרקע החצר, ואילו אתה עשית להיפך, עמדת באחרונה בקרקע הבור, הכיצד תעלה ממעמקי אל החצר?... כך

נראה אדם שמשווה הנהגתו בעניינים הנפשיים לענייני הגופניים, הרי הוא מקלקל עצמו. זה אשר אמרה התורה, 'בשמים ממעל ועל הארץ מתחת', בענייני 'שמים' שהם תורה ומצוות, עניינים שמתייחסים לשמים, תביט בבני אדם שהם 'ממעל' מומך, על ידי כך תמצא עצמך חסר, ותשתדל להשלים חסרונוך אבל 'אשר בארץ', בקנייני עולם הזה המתייחסים ל'ארץ', כלל העניינים הארציים, הבט בבני אדם שהם 'מתחת' מומך על ידי כך תראה עצמך כשלם וכעשיר, ולא תחשב שחסר לך מאומה.
(משל ונמשל)

אדריכל אחד, בעל שם עולמי, טען שהוא יכול לבצע את המלאכה. הוא החל בבניה, ולאחר שסיים הביאו את שלשת מליון המטבעות, שנספרו שוב למניעת טעויות, והחלו להכניס אל הארמון. העמידו את השורות בסדר מופתי...

מהרצפה עד התקרה... והנה... מטבע אחת נשארה בחוץ! לא נכנסת! מנסים לדחוף בכוח - לא הולך!

המומחה העולמי חייך ואמר: "לא צריך לדחוף! אם אמרתי שזה יכנס - זה יכנס גם בלי דחיפות". הוא הורה להוציא את כל המטבעות, והחל לסייר בארמון. לפתע הבחין בחתיכת בוך שנדבקה לרצפה. הוא גרד אותה, ניקה את הרצפה, ושלושת מליון המטבעות נכנסו בדיוק נמרץ.

הנמשל - אמר רבי חיים זלאטעס - הקב"ה, שברא את כל העולם, ברא את האדם שהוא "עולם

קטן" בפני עצמו. במרכזו הוא ברא את הלב, וציוה בתורתו הקדושה: "ולעבדו בכל

לבבכם" ואמרו רבותינו: "איזוהי עבודה שבלב - זו

תפילה". כלומר, הלב מתאים לתפילה, והתפילה מתאימה ללב. אין צורך לדחוף,

להתנדנד, לצעוק - אם הלב מספיק נקי, התפילה נכנסת בו וממלאת אותו בדיוק נמרץ!

אם רואים שמתפללים ו"זה לא הולך" - יש לדעת שהלב לא נקי לגמרי! דבק בו בוך!

כי כשהלב נקי, "ולעבדו בכל לבבכם" - התפילה ממלאת את כולו! מגיעים לדבקות מוחלטת בקב"ה, לא נותר בו מקום לכל "גשמיות" שהיא, ואין צורך בשום פעולות חיצוניות לשם כך!

(יחי ראובן)

כי כשהלב נקי, "ולעבדו בכל לבבכם" - התפילה ממלאת את כולו! מגיעים לדבקות מוחלטת בקב"ה, לא נותר בו מקום לכל "גשמיות" שהיא, ואין צורך בשום פעולות חיצוניות לשם כך!

כי כשהלב נקי, "ולעבדו בכל לבבכם" - התפילה ממלאת את כולו! מגיעים לדבקות מוחלטת בקב"ה, לא נותר בו מקום לכל "גשמיות" שהיא, ואין צורך בשום פעולות חיצוניות לשם כך!

כי כשהלב נקי, "ולעבדו בכל לבבכם" - התפילה ממלאת את כולו! מגיעים לדבקות מוחלטת בקב"ה, לא נותר בו מקום לכל "גשמיות" שהיא, ואין צורך בשום פעולות חיצוניות לשם כך!

כי כשהלב נקי, "ולעבדו בכל לבבכם" - התפילה ממלאת את כולו! מגיעים לדבקות מוחלטת בקב"ה, לא נותר בו מקום לכל "גשמיות" שהיא, ואין צורך בשום פעולות חיצוניות לשם כך!

כי כשהלב נקי, "ולעבדו בכל לבבכם" - התפילה ממלאת את כולו! מגיעים לדבקות מוחלטת בקב"ה, לא נותר בו מקום לכל "גשמיות" שהיא, ואין צורך בשום פעולות חיצוניות לשם כך!

כי כשהלב נקי, "ולעבדו בכל לבבכם" - התפילה ממלאת את כולו! מגיעים לדבקות מוחלטת בקב"ה, לא נותר בו מקום לכל "גשמיות" שהיא, ואין צורך בשום פעולות חיצוניות לשם כך!

כי כשהלב נקי, "ולעבדו בכל לבבכם" - התפילה ממלאת את כולו! מגיעים לדבקות מוחלטת בקב"ה, לא נותר בו מקום לכל "גשמיות" שהיא, ואין צורך בשום פעולות חיצוניות לשם כך!

כי כשהלב נקי, "ולעבדו בכל לבבכם" - התפילה ממלאת את כולו! מגיעים לדבקות מוחלטת בקב"ה, לא נותר בו מקום לכל "גשמיות" שהיא, ואין צורך בשום פעולות חיצוניות לשם כך!

כי כשהלב נקי, "ולעבדו בכל לבבכם" - התפילה ממלאת את כולו! מגיעים לדבקות מוחלטת בקב"ה, לא נותר בו מקום לכל "גשמיות" שהיא, ואין צורך בשום פעולות חיצוניות לשם כך!

כי כשהלב נקי, "ולעבדו בכל לבבכם" - התפילה ממלאת את כולו! מגיעים לדבקות מוחלטת בקב"ה, לא נותר בו מקום לכל "גשמיות" שהיא, ואין צורך בשום פעולות חיצוניות לשם כך!

כי כשהלב נקי, "ולעבדו בכל לבבכם" - התפילה ממלאת את כולו! מגיעים לדבקות מוחלטת בקב"ה, לא נותר בו מקום לכל "גשמיות" שהיא, ואין צורך בשום פעולות חיצוניות לשם כך!

כי כשהלב נקי, "ולעבדו בכל לבבכם" - התפילה ממלאת את כולו! מגיעים לדבקות מוחלטת בקב"ה, לא נותר בו מקום לכל "גשמיות" שהיא, ואין צורך בשום פעולות חיצוניות לשם כך!

אומר ר' אשר: זהו מה שנקרא 'צער השכינה'! אותה תחושה נוראה, של אבא טוב, שרק חשב על בניו יקריו, רק רצה שיהיו, שיהיה להם טוב, שיהיו איתו, שיהיו הכי קרובים אליו, והוא בנה להם עולם משוכלל, נתן להם כוח, נתן להם מוח, נתן להם את האפשרויות לפרוח...

ומה הם עשו? העיפו אותו! לא מוכנים להסתכל לכיוון שלו! לא מוכנים לזכור אותו! במקום להכיר לו טובה, במקום להבין עד כמה הם חייבים את חייהם לבורא, עד כמה הם זקוקים לו, במקום זאת הם משתלטים על העסק, לוקחים את המושכות לידיהם ולא משאירים לו שום פינה בעולם!!!

והאבא הטוב רואה, וליבו נקרע מצער! הוא מחכה, כל כך מחכה שיהיו כמה ילדים טובים שיסכימו לפתוח לו את הדלת לליבם, שיבינו לצערו, שיכניסו אותו אל העולם היפה שבנו לעצמם...

זהו, אפוא, צער השכינה...

(נקודות של אור - ספינקא)

"בשמים ממעל ועל הארץ מתחת" (ד, לט)

לביתו של עשיר מפלג שהשתרע על שטח גדול ממדים, היה גג גבוה, אליו נתן לעלות רק באמצעות סולם עץ בעל שליבות קבועות במסמרים. יום אחד החליט העשיר כי האפשרות לעלות אל הגג הגבוה מסוכנת, וציוה לעבדו לעקור את השליבות בהן עולים לגג, כדי שלא יוכלו עוד לעשות זאת. מהר העבד לעשות את אשר נצטווה, והחל לעקור את השליבות מלמטה למעלה. עמד על המדרגה השניה ועקר למטה ממנו, עלה על השלישית ועקר את השניה שמתחתיה, עד שהגיע לגג ועקר את המדרגה האחרונה הסמוכה אליו. בסיימו, תר אחר דרך לרדת לחצר ולא מצא, בשל גבהו של הגג. גחכו העומדים בחצר ואמרו

ליקוטים וסיפורים נפלאים - ואתחנן

"ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו" (ז, י)

הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא זיע"א בעל האוהב ישראל, מפורסם היה באהבת ישראל המופלגת שלו לכל יהודי, לא לחנם נקרא שמו כן, הוא גופא, נוהג היה לחתום תדיר את מכתביו בתואר "אוהב ישראל".

על גודל אהבתו לכל אחד מישראל, אפשר ללמוד מהמעשה הבא. יהודי שגה שם בחטא חמור למלכות, הועמד למשפט קשה אשר בסימונו נגזר עליו גזר דין מוות, רח"ל.

חוק היה ברוסיה של אותן שנים, לכל נידון למוות, נותנים שבוע חופש לפני בצוע גזר הדין הקשה, כמוכן בערבויות ראויות, על מנת לאפשר לו להפרד לצמיתות ממשפחתו וכל מכריו.

יצא היהודי מהמאסר, לא לפני שהותיר את אחיו במקומו כערבון לכל יברח, ואז עלה בדעתו, מה לו לחזור כעת לביתו, שם במשך השבת יישבו בני המשפחה ויבכו ללא הפסקה, מוטב לנסוע אל הרבי ולעורר רחמיו. מי יודע, אולי יעלה בידו לפעול אצלו ישועה. ממחשבה למעשה, קם ונסע בשבוע חייו האחרון הישר מבית האסורים אל הרבי מאפטא.

בהגיעו למז'יבוז' אל הרבי, תינה לפניו במר לבו על האסון שעלה בגורלו. לרבי מאפטא היתה קבוצת תלמידים שהיו מעין "בית דין", מפעם לפעם היה עורך 'משפטים' בבית דינו, והיו מוציאים את פסק דינם. באותה שבת כנס הרבי את בית דינו, והודיעם שיש לו דין תורה כביכול עם בורא העולם.

הרבי הרצה את "טענותיו" ואמר, אני רואה כיצד כל ברואי העולם טרודים אחרי פרנסתם, בכל בוקר מחדש עליהם לצאת ולעמל במשך שעות ארוכות לפרנסתם הגדול, בקושי רב משתכרים לחם צר ומים לחץ, ואילו אני משכים ומוצא כמה וכמה אנשים המתדפקים על פתח ביתי, ברצונם להביא לי די פרנסתי ברווח גדול. רואה אני במוחש שנשתנית לטובה מכל באי עולם בכל העניינים, לכאורה מפני מה מגיע לי ממנו יתברך כל כך הרבה טובה, אחרי שברור לי כשמש שאיני מקיים מצוותיו כראוי ואיני נוהג כנדרש בהרבה עניינים... מוכרח איפוא להיות שהקב"ה מקיים בי את הפסוק 'ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו'. נהיר לי הדבר, כי רק למען יפרע ממני בעולם הבא על רב עוונותי, משפיע עלי הקב"ה בעולם הזה רב טובה בכל העניינים, בזה משלם הוא לי, על מעט מצוות ומעשים טובים שכן עשיתי בעולם הזה. בזאת פונה אני אליכם בית הדין בתביעה, אם אמת ונכון הדבר, כיצד אוכל ליהנות מכל הטובה הזו בעולם הזה, הלא מרוב צער על שעתידים להרוג את היהודי שנגזר עליו דין מוות, איני יכול כלל ליהנות מכל הטוב שמושפע עלי, אין לי טעם לא באכילה ולא בשינה, ואז כבר לא יקיים בי הפסוק 'ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו'. על כן מבקש אני בזאת מהדיינים שיפסקו להציל את היהודי מדין מוות, כדי שיוכל להתקיים בי כראוי 'ומשלם לשונאיו' וגו'.

הדיינים ישבו ודנו בדבר ולבסוף הוציאו מתחת ידם פסק מוחלט כדברי הרבי, ואכן אותו יהודי נצל נס. (עשר אורות)

"לא תשא את שם ה' אלוקיך לשוא" (ה, יא)

לגנרל רוסי שעבר בדרך שבין העיר פילוב לקארוב, אבדה קופסת טבק מזהב משבצת יהלומים, הוא כאב על אבדן הקופסה היקרה מפו, פקד על גדודיו הרבים לתור אחריה שוב ושוב לכל ארך הדרך, ונסה לחפשה בכל האמצעים העומדים לרשותו. אמרו לו מקורביו, מאחר שבדרך הזו צועדים חסידים רבים לעבר העיר קאצק, יתכן כי אחד מהם מוצא את הקופסה. מאחר שמנהג החסידים להגיד כל ענייניהם לרבים, הציעו לגנרל שיחייב את הרה"ק רבי מנחם מנדל מקאצק זיע"א להישבע לפניו, כי לא הגיע לאזניו מאומה אודות הקופסה היקרה.

כאשר שמע זאת תלמידו הגדול החדושי הר"ם זיע"א, עגמה נפשו מכך שעומדים לחייב את הרבי להישבע. הוא פגש את ר' דוד אלטשולר מחסידי רדזימין, שהכיר את הגנרל באפן אישי עקב היותו מספק סחורות צבא, וביקש הימנו לשכנע את הגנרל שיפטר את הרבי מחיוב השבועה, כשהוא מבטיח לר' דוד "עולם הבא" אם יעלה הדבר בידו. כאשר שאל ר' דוד כיצד עליו לעשות זאת, השיבו, "לך ועשה, וה' יעזור".

שם ר' דוד פעמיו אל אחוזתו של הגנרל, שוחח עמו אודות הקופסה האבודה, וכששמע מפיו כי בתכניתו להשביע את הרבי אשר בקאצק, הסביר לו כי הרבי מפרסם וידוע כאיש אמת, אין צורך להשביעו מאחר שהוא אומר תדיר רק אמת, אם תחפוץ, נסע בצוותא לקאצק ותיווכח שכן הוא. נתרצה הגנרל, והשנים עלו על המרכבה ונסעו יחדיו לקאצק. בבואם אל הרבי, נפל פחד גדול על הגנרל היהיר, הוא הסתפק בשאלה אודות הקופסה, והרבי השיבו שאינו יודע כלום אודותיה. אחרי כן שאל הלה את הרבי, "במה כחו גדול כל כך, עד שישנם אנשים רבים המאמינים בו". ענה הרבי, "ביכולתי לדבק מחשבתי בענין אחד משך עשרים וארבע שעות רצופות, ללא הפסק מחשבה אחרת".

השתומם הגנרל על תשובת הרבי כשהוא אומר, "בראשי ישנן אלף מחשבות ברגע אחד, אכן, זהו איש אלוקים", הוא הסתפק בדברי הרבי כי לא הגיע לאזניו מאומה אודות האבידה, ופטרו מהשבועה. כאשר שב ר' דוד ובשר זאת לחידושי הר"ם, שאלו, "במה אגמול לך... בחביות זהב או בעולם הבא", מיהר ר' דוד והשיב כי רצונו בעולם הבא.

כאשר הגיע אל רבו אשר בראדזימין, סיפר לו את דבר המעשה, אמר הרבי בקורת רוח "אכן טוב עשית". (אמת ואמונה)

"כי עם קדוש אתה לה' אלוקיך" (ז, ו)

סיפר גיסו של הרה"ק הבית ישראל זיע"א הרה"ג רבי פיניע לוי זצ"ל, כי במהלך ההפלגה של הרבי בשנת ת"ש, מתוככי גיא ההריגה אשר בווארשא לעבר ארץ ישראל, שנמשכה כשבוע ימים, נתקף הרבי במחלת ים, הוא חש ברע עד שנאלץ לשכב על מטתו, כשהוא שרוי יחידי בתאו, חלש ורפה אונים.

לפתע נכנסה אל התא הריק מאנשים עובדת נקיון, שמתפקידה להדיח את רצפת התא, כהרף עין הפך החלש לגבור, זינק ממתו מבעד החלון הישר אל הסיפון כמי שנשכו נחש, וכמעט שנסתכן בקפיצתו.

(פאר ישראל)